

فارسی دهم:

۱- در ادبیات فارسی، شاعران یا نویسندگان، واژه «صبا» را در کدام مفهوم نمادین به کار می‌برند؟ در قالب یک بیت نشان دهید.

۲- بیت زیر را از نظر کاربرد آرایه «ایهام» بررسی کنید.

«گفتم که بوی زلفت گمراه عالمم کرد / گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید

۳- با توجه به متن درس هفتم، معادل معنایی کلمه های زیر را بنویسید.

دولت : **کریمی :** **لئیمی :**

۴- کدام قسمت جمله زیر، حذف شده است؟ نوع حذف را مشخص کنید.
«نیکوخو، بهتر هزار بار از نیکو رو»

۵- در جمله زیر، دو رکن اصلی تشبیه (مستبه و مشبه به) را مشخص کنید.
«قرآن مانند است به بهشت جاودان»

۶- در عبارت زیر، کدام واژه ها «جناس» دارند؟

«از روی نیکویش، حبس و چاه آمد و از خوی نیکویش تخت و گاه آمد»

۷- به چه دلیل نویسنده معتقد است که: «مَثَلُ قرآن، مَثَلُ آب روان است»؟

۸- درباره ارتباط مفهومی دو عبارت زیر، توضیح دهید.
«الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ».

یعقوب، خود را به صبر آموزگار بود.

۹- تفاوت معنایی فعل «گشت» را در ابیات زیر توضیح دهید.

گفتم که نوش لعلت ما را به آرزو گشت / گفتا تو بندگی کن کاو بنده پرور آید
بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بگشت / هم بر چراغدان شما نیز بگذرد

۱۰- در بیت زیر، کنایه‌ها را بیابید و مفهوم آنها را بنویسید.

بر تیر جورتان ز تحمّل سپر کنیم / تا سختی کمان شما نیز بگذرد

۱۱- در بیت زیر، استعاره‌ها را مشخص کنید و مفهوم هر یک را بنویسید.

در مملکت چو غرش شیران گذشت و رفت / این عوعو سگان شما نیز بگذرد

۱۲- در بیت زیر، مقصود شاعر از «رمه»، «چوپان گرگ طبع» و «گرگی شبان» چیست؟

ای تو رمه سپرده به چوپانِ گرگِ طبع / این گرگی شبان شما نیز بگذرد

۱۳- در بیت زیر به کدام باور قدیمی اشاره شده است؟

ای مُفْتَخَر به طالع مسعود خویشان / تأثیر اختران شما نیز بگذرد

۱۴- شعر سپید چگونه شعری است؟

۱۵- در کدام قسمت از متن زیر «حسن تعلیل» به کار رفته است؟ دلیل خود را بنویسید.

درختان را دوست می‌دارم / که به احترام تو قیام کرده‌اند / و آب را / که مهر مادر توست.

۱۶- در بیت زیر علاوه بر آرایه تشبیه کدام آرایه به کار رفته است؟

چو سرو از راستی برزد غلم را / ندید اندر جهان تاراج غم را

۱۷- مفهوم عبارت زیر را بنویسید.

خون تو شرف را سرخگون کرده است / شفق آینه دار نجابتت / و فلق محرابی که تو در آن / نماز صبح شهادت گزارده‌ای

۱۸- در جمله زیر، نویسنده بر کدام ویژگی‌های اخلاقی تأکید می‌کند؟

«اثر غم و شادی پیش مردمان، بر خود پیدا مکن».

۱۹- مفهوم و معنی قسمت مشخص شده را بنویسید.

ماهیان این سخن بشنوندند؛ آنکه حزم زیادت داشت و بارها دست برد زمانه جافی را دیده بود، سبک روی به کار آورد.

۲۰- در «دفع مکاید دشمن تأخیر صواب ندیدن» یعنی.....